

Список використаних джерел і літератури

1. Бахметова Ю.Н. Реализация практики ориентированного подхода в процессе формирования методической культуры будущих педагогов-психологов в профессиональном обучении / Юлия Николаевна Бахметова // Вестник Майкопского государственного университета. – 2012. – № 4. – С. 112–116.
2. Житник Н.В. Практико орієнтована підготовка фахівців в умовах регіонального вищого навчального закладу / Ніна Василівна Житник // Професійна освіта: проблеми і перспективи. – 2015. – Вип. 9. – С. 29–35.
3. Смирнов В.И. Использование дистанционного обучения в контексте профессионального образования: на примере педиатрии / В.И. Смирнов, Л.С. Намазова-Баранова, И.Е. Смирнов // Российский педиатрический журнал. – 2014. – № 4. – С. 48–56.

Базелюк Олександр Васильович, Інститут професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ СИСТЕМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року зазначається, що інформатизація професійно-технічної освіти, формування та впровадження інформаційного освітнього середовища, розробка педагогічних програмних засобів, створення систем дистанційної освіти та забезпечення доступу до світових інформаційних ресурсів є важливою умовою її модернізації [1].

Сучасні інформаційні технології представляють широкі можливості для автоматизованої реалізації інформаційно-аналітичних функцій і забезпечують можливість створення єдиного інформаційного поля ПТНЗ, яке є комплексом взаємопов'язаних і взаємообумовлених структурованих і неструктурованих інформаційних масивів. Одним із основних структурних компонентів такого поля є система дистанційного навчання (СДН). Однак попри велике розмаїття пропонованих СДН здійснення обґрунтованого вибору для професійної освіти є складним. Це пов'язано, насамперед, з тим, що витрати зусиль і часу на розгортання, опанування та інтеграцію СДН у освітній процес ПТНЗ можуть бути нівельовані окремими особливостями конкретної LMS.

У рейтингу, складеному В. Фентоном [2] для журналу «PCMag.com», критеріями порівняння систем дистанційного навчання є:

- **вартість встановлення;**
- **підтримка технології SCORM;**
- **комплектність (цілісність) контенту курсів** (здатність системи дистанційного навчання забезпечити комплексний спосіб подання різноманітного за форматами навчального матеріалу);

- підтримка ІЛТ (Instructor-Led Training), тобто навчання під керівництвом інструктора;

- **Google Apps інтеграція** (дозволяє інтегрувати сервіси Гугл у систему дистанційного навчання);

- **Система «Єдиного входу»** (Single Sign-On (SSO): наявність у системі дистанційного навчання функціоналу з централізованої ідентифікації користувача. Така система дозволяє авторизувати користувача та підтримати його авторизацію на великій кількості сайтів після одноразового вводу логіна і пароля, без потреби введення їх на кожному з них;

- **електронна комерція** – керування вартістю курсів, контроль різноманітної фінансової інформації, робота з різними платіжними системами тощо;

- **доступність засобів розробника** – полегшує роботу розробників з вдосконалення системи, розробки нового функціоналу тощо;

- **засоби геймефікації** (не плутати з ігровими формами навчання! – О.Б.);

- **мобільний доступ.**

Запропонований В. Фентоном ряд критеріїв видається нам неповним і таким, що не може надати об'єктивної оцінки системі дистанційного навчання, однак слід акцентувати увагу на таких важливих для оцінки LMS оригінальних критеріях, як «Електронна комерція», «Засоби розробника», система «Єдиного входу» тощо.

Веб-сервіс Capterra для визначення рейтингу Систем дистанційного навчання (грудень 2015) року розробив власну методику [3]. Сутність її полягає у тому, що рейтинг конкретної системи дистанційного навчання формується як сума балів наступних критеріїв: бали споживачів (customers score), яка є сумою загальної кількості споживачів та рангу LMS за споживачами; бали користувачів (users score), які є сумою балів за загальну кількість користувачів та рангу LMS за користувачами; соціальні бали (social score), які є сумою балів за «загальне представлення» у соціальних мережах (Total of Social Presence) та рангу конкретної LMS у такому представленні.

Цей рейтинг враховує: тих, хто безпосередньо використовує систему дистанційного навчання, – споживачів (маються на увазі розробники курсів та провайдери освітніх послуг) та користувачів курсів, а також широке представлення у соціальних мережах, як ознаку популярності LMS.

Аналітик ринку електронного навчання, автор блогу elearninfo247 – К. Вайс відзначає складність створення уніфікованих критеріїв для оцінки можливостей різних систем дистанційного навчання. У запропонованому ним рейтингу кращих СДН 2015 року «Top 10 LMS for 2015» відомі в

Україні Docebo та BlackBoard (у модифікації для ВНЗ) розташовані, відповідно, на 6 та 7 місцях.

Перше місце цього рейтингу належить маловідомій Growth Engineering, яка, на думку аналітика, значно випереджає інші за технологічними параметрами, зручністю користування та обслуговування, а, головним чином, за задоволенням користувачів від роботи у ній. Крейг Вайс пов'язує це із широкою та продуманою гейміфікацією. Однак вважаємо, що такі критерії не можуть бути пріоритетними.

З огляду на усе сказане вище, запропонуємо власне бачення вирішення проблеми відбору критеріїв для оцінювання систем дистанційного навчання. Вважаємо, що критерії мають бути представлені трьома основними блоками: «педагогічним» - до його складу увійдуть критерії які стосуються безпосередньо освітнього процесу та управління ним; «технологічним», до якого увійдуть критерії, які стосуються технологічних процесів та адміністрування системи дистанційного навчання, «фінансовий», до якого віднесемо критерії, що стосуються фінансового забезпечення та електронної комерції. Запропоновані нами критерії представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Узагальнена таблиця критеріїв відбору систем дистанційного навчання

№	БЛОКИ КРИТЕРІЇВ		
	ПЕДАГОГІЧНИЙ (пріоритетний)	ТЕХНОЛОГІЧНИЙ	ФІНАНСОВИЙ
1.	Доступні форми навчальної діяльності	Програмна основа СДН (рекомендовані технічні параметри)	Вартість СДН
2.	Доступні види навчальних матеріалів	Складність розгортання та підтримки СДН	Умови поставки СДН
3.	Доступні види перевірки знань	Кросс-платформність	Вартість необхідної інфраструктури
4.	Контроль успішності та прогресу користувача	Безпека та надійність роботи СДН	Вартість додаткових компонентів
5.	Тьюторська підтримка користувача	Інтеграція з «хмарними» сервісами, підтримка SCORM, AICC, TINCAN тощо	Вартість обслуговування
6.	Система заохочення успішності	Можливість кастомізації (доступність засобів розробника)	Система електронної комерції
7.	Засоби аналітики і звітності	Можливості функціоналу та регулярність оновлень	

Зауважимо, що подібний поділ є певною мірою умовним, оскільки система дистанційного навчання є складним соціально-технологічним феноменом, у якому структурні компоненти відзначаються сильними взаємними впливами. Так, технологічні особливості, наприклад можливості відтворення відеофайлів, можуть істотно впливати на педагогічний процес, а фінансові аспекти є вагомими у прийнятті певних технологічних рішень, наприклад висока вартість хостингу спонукає до вибору продуктів для роботи в локальних мережах тощо. Але враховуючи особливості освітнього процесу професійно-технічних навчальних закладів, вважаємо за доцільне при однаковому рейтингу кількох систем дистанційного навчання надати перевагу перед іншими тій, яка має вищу позицію за критеріями педагогічного блоку.

Запропонована система критеріїв є освітньо орієнтованою та дозволяє здійснити обґрунтований вибір СДН для конкретного професійно-технічного навчального закладу або конкретизувати аспекти, які потребують доопрацювання для впровадження такої системи.

Список використаних джерел

1. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
2. Fenton W. The Best Learning Management Systems (LMS) for 2015 [Електронний ресурс] / William Fenton // PCMag.com. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.pcmag.com/article2/0,2817,2488347,00.asp>.
3. Top LMS Software [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.capterra.com/learning-management-system-software/#infographic>.

Бородієнко Олександра Володимирівна, Інститут професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, м. Київ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Вступ. Декларовані в проекті Закону України «Про освіту» принципи мобільності та доступу до освіти, а також імплементація концепції навчання упродовж життя актуалізують пошук тих форм і методів навчання, які б забезпечили реалізацію зазначених вище принципів. Підвищення кваліфікації персоналу компаній, працівників установ і підприємств є невід'ємною частиною постійного поглиблення їх професійного рівня, адаптованості до змінюваних суспільно-економічних умов та конкурентоздатності на ринку праці. Актуальною також є необхідність інтенсифікації процесу отримання знань і набуття навичок.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ
ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ІНЖЕНЕРНО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ СИСТЕМИ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської Інтернет-конференції

м. Хмельницький,
20 січня 2016 року

УДК: 37.018.46:377

ББК: 74.58:74.56

М 54

Збірник ухвалено до друку науково-методичною радою НМЦ ПТО ПК у Хмельницькій області (протокол від № 1 від 29.01.2016 року)

Рецензенти:

Ничкало Нелля Григорівна, академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України;

Щербак Ольга Іванівна, директор Київського професійно-педагогічного коледжу імені Антона Макаренка, доктор педагогічних наук, доцент, член-кореспондент НАПН України.

Головний редактор: Шевчук Людмила Іванівна, директор НМЦ ПТО ПК у Хмельницькій області, кандидат педагогічних наук, доцент.

М 54

Методичні засади підвищення кваліфікації педагогічних працівників системи професійної освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської Інтернет-конференції / за заг. ред. Л.І. Шевчук. – Хмельницький: НМЦ ПТО ПК; ФОП Мельник А.А., 2016. – 494 с.

Збірник уміщує матеріали учасників Всеукраїнської Інтернет-конференції «Методичні засади підвищення кваліфікації педагогічних працівників системи професійної освіти», в яких аналізуються такі питання: формування змісту підвищення кваліфікації педагогів системи професійної освіти відповідно до сучасних соціально-економічних вимог; інноваційні форми, методи і технології в післядипломній освіті педагогів професійної школи; сучасні підходи до підтвердження кваліфікаційного рівня педагогів у системі підвищення кваліфікації; методичний супровід організації стажування педагогічних працівників; взаємозв'язок курсового підвищення кваліфікації із методичною роботою; самоосвіта як умова підвищення професійної компетентності педагогів; методологічні підходи до організації і проведення підвищення кваліфікації за дистанційною формою; організація моніторингових досліджень в системі підвищення кваліфікації педагогів закладів професійної освіти; міжнародний досвід підвищення кваліфікації педагогів системи професійної освіти. Орієнтований на науковців, управлінців, педагогів-практиків, соціальних партнерів.

ISBN 978-617-7094-49-3

За достовірність фактів, назв та посилань на літературні джерела у статтях відповідальність несуть їх автори

© Науково-методичний центр професійно-технічної освіти та підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних працівників у Хмельницькій області, 2016.

© ФОП Мельник А.А., 2016

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	11
СЕКЦІЯ І. ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ВІДПОВІДНО ДО СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВИМОГ	
<i>Шевчук Л.І.</i> Система розвитку професійної компетентності педагога професійної школи.....	14
<i>Сиско Н.М.</i> Методологічні підходи до впровадження інноваційних форм і змісту підвищення кваліфікації з психолого-педагогічної підготовки педагогів професійної школи.....	24
<i>Джус Л.К.</i> Методологічні підходи у визначенні змісту і форм підвищення кваліфікації педагогів системи професійно-технічної освіти у міжкурсовий період.....	29
<i>Колодійчук С.Б.</i> Сутність і вимоги до професійної компетентності керівника професійного навчального закладу у вимірі сьогодення.....	36
<i>Шамралоук О.Л.</i> Розвиток професійної компетентності педагогів шляхом їх залучення до науково-дослідницької та експериментальної роботи.....	47
<i>Соленцова Г.М.</i> Стан і проблеми організації ступеневої освіти у закладах професійно-технічної освіти.....	54
<i>Жухевич С.В.</i> Розробка державних стандартів професійно-технічної освіти на модульно-компетентнісній основі (на прикладі професії «Кравець»).....	60
<i>Півторацька Н.В.</i> Шляхи підвищення професійної компетентності педагогів будівельного профілю у регіональних формах методичної роботи.....	65
<i>Стасюк М.П.</i> Компетентнісні підходи у проведенні методичної роботи з інженерно-педагогічними працівниками автомобільної галузі та сільськогосподарського виробництва... ..	69
<i>Сидоренко Т.М.</i> Розвиток професійної компетентності викладачів природничо-математичної підготовки через регіональні форми методичної роботи.....	78
<i>Тимошук Г.В.</i> Розвиток професійної компетентності педагогів шляхом підвищення ефективності роботи методичної служби ПТНЗ.....	87

<i>Лісіцина А.П.</i> Удосконалення науково-методичного забезпечення предметів і професій як важливий чинник фахового зростання педагогів професійної школи.....	96
<i>Борилиук М.Ф.</i> Розвиток професійної компетентності педагогів як необхідна умова забезпечення якості навчального процесу.....	107
<i>Погребняк Л.С.</i> Розвиток професійної компетентності викладача іноземної мови.....	113
<i>Донченко І.Л., Гончарова Л.І.</i> Шляхи формування професійної компетентності майстрів виробничого навчання.....	120
<i>Чічеров О.В.</i> Роль навчального відеофільму в професійній підготовці кваліфікованих робітників.....	123
<i>Шевчук О.В.</i> Модернізація змісту, форм і методів виховної роботи в ПТНЗ в умовах освітніх змін.....	127
<i>Бахмат Н.В.</i> Сучасні проблеми підвищення кваліфікації вчителів початкової школи.....	136

СЕКЦІЯ ІІ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

<i>Сергеева Л.М.</i> Канадська практика підготовки педагогів з оцінки та визнання попереднього навчання.....	142
<i>Радкевич О.П.</i> Міжнародні системи охорони авторських і суміжних прав як засіб підвищення професійної компетентності педагогічних працівників.....	148

СЕКЦІЯ ІІІ. ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ, МЕТОДИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ШКОЛИ

<i>Романова Г.М.</i> Технологія підготовки педагогічних працівників системи професійно-технічної освіти до проектного навчання.....	154
<i>Баїт О.В.</i> Корпоративна освіта як інноваційна форма професійного розвитку персоналу.....	160
<i>Сургунд Н.А.</i> Дуальність категорії «професійна мобільність» як гармонізуючого фактора в умовах невизначеності.....	165
<i>Андрощук І.В.</i> Бар'єри під час налагодження взаємодії у професійній діяльності педагогів.....	169
<i>Варгата О.В.</i> Особливості використання базових кваліметричних моделей керівниками загальноосвітнього навчального закладу щодо естетичного виховання учнів.....	175

<i>Міхесєва Л.В.</i> Активні методи навчання як засіб формування позитивної мотивації учіння.....	180
<i>Генслер Г.Є.</i> Удосконалення технології післядипломної освіти педагогів шляхом навчання методики використання відео на уроках історії.....	184
<i>Кучмик Г.К., Гичко Н.Г.</i> Інноваційні технології проведення тренінгів у післядипломній освіті педагогічних працівників ПТНЗ.....	188
<i>Рудь Н.Т., Васько С.П.</i> Інноваційний розвиток університету – запорука успішного розвитку України.....	194
<i>Кирилюк І.М.</i> Коучинг як інноваційна форма підвищення кваліфікації педагогів ПТНЗ.....	200
<i>Гришасєва О.В.</i> Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у підвищенні професійного рівня педагогів ПТНЗ на Дніпропетровщині.....	206
<i>Ткачук Г.Є.</i> Використання інформаційно-комунікаційних технологій як дієвого інструменту розвитку методичної компетентності педагогів.....	209
<i>Голя Н.Г.</i> Інноваційні технології у процесі розвитку самоменеджменту керівника професійно-технічного навчального закладу.....	213
<i>Кириченко М.Л.</i> Основні проблеми сучасної української молоді.....	221

СЕКЦІЯ ІV. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДТВЕРДЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

<i>Шевчук Л.І.</i> Зовнішнє незалежне підтвердження кваліфікації педагогів професійної освіти.....	227
<i>Зейналова Т.О.</i> Особистісно зорієнтовані форми підвищення кваліфікації педагогічних працівників ПТНЗ.....	233
<i>Середенко-Рожко Л.О.</i> Розвиток професійної компетентності майстрів виробничого навчання шляхом проведення конкурсів фахової майстерності.....	237

СЕКЦІЯ V. МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СТАЖУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

<i>Садова Н.П.</i> Стажування педагогічних працівників ПТНЗ як одна із форм підвищення кваліфікації.....	249
<i>Юрко М.І.</i> Організація стажування викладачів загальноосвітніх і спеціальних дисциплін на базі Регіонального навчально-практичного центру сучасних	

будівельно-монтажних технологій професійно-технічного училища №6 м. Дніпропетровська..... 253

СЕКЦІЯ VI. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КУРСОВОГО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ІЗ МЕТОДИЧНОЮ РОБОТОЮ

<i>Зінчук Г.В., Дрозіч І.А.</i> Роль методичної роботи у розвитку професійної компетентності педагогічних працівників.....	260
<i>Томілова М.В.</i> Роль дослідницько-експериментальної роботи ПТНЗ у підвищенні кваліфікації педагогічних працівників.....	267
<i>Дудля О.В.</i> Роль методичної служби навчального закладу в підвищенні професійної майстерності педагогічних кадрів ПТНЗ.....	272
<i>Андреева Л.І.</i> Методичний супровід підвищення кваліфікації педагогів навчального закладу.....	278

СЕКЦІЯ VII. САМООСВІТА ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ

<i>Гомонюк О.М.</i> Роль самоосвіти у професійному становленні педагога.....	286
<i>Подкоритова Л.О.</i> Самопізнання як основа самоосвіти: аналіз визначень у психологічній літературі.....	291
<i>Спіцина А.Є.</i> Педагогічна самоосвіта – чинник розвитку професійної культури викладачів.....	296
<i>Андрощук І.П.</i> Самоосвіта педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів.....	301
<i>Левчук О.С.</i> Роль самоосвіти у розвитку педагогічної майстерності викладача.....	307
<i>Садюк Г.В., Закидальська І.М.</i> Вплив самоосвіти педагогів у міжкурсовий період на підвищення їхньої професійної компетентності.....	311
<i>Пальчук Л.В.</i> Науково-методичне забезпечення самоосвіти педагогічних працівників.....	315
<i>Яценко О.Л.</i> Самоосвіта педагогічних працівників системи професійної освіти як необхідна умова підвищення їх компетентності.....	321
<i>Ластовецька І.Ю.</i> Самоосвіта - підвищення компетенції педагогів.....	327
<i>Грицай Т.М.</i> Самоосвіта педагога - провідна форма вдосконалення його професійної компетентності.....	333
<i>Ірочко Л.В.</i> Професійна самоосвіта педагога – свідомо діяльність з удосконалення своєї особистості.....	337

<i>Левіна Р.М.</i> Зміст і структура самоосвітньої діяльності майстра виробничого навчання.....	342
<i>Рудовол Л.С.</i> Самоосвіта як умова підвищення професійної майстерності викладача.....	347
<i>Крамаренко Л.Д.</i> Самоосвіта вчителя - запорука педагогічної творчості.....	351
<i>Купрісвич В.О.</i> Стимулювання до самовдосконалення керівника закладу професійної освіти як важлива функція системи підвищення кваліфікації.....	357
<i>Михальчишин Р.І.</i> Роль самоосвіти у професійному становленні викладача.....	363
<i>Божор Д.Ю.</i> Самоосвіта як циклічна складова у безперервному розвитку сучасного педагога.....	368
<i>Жухевич В.І.</i> Шляхи та засоби стимулювання самоосвіти педагогів.....	372
<i>Крапивкіна О.М.</i> Самоосвіта як необхідна умова розвитку професійної компетентності педагога.....	378
<i>Смешнова А.В.</i> Самоосвітня діяльність як важливий фактор професійного становлення педагога.....	383
<i>Удовіченко Н.В.</i> Розвиток професійної компетентності викладача як педагогічна проблема.....	389
<i>Рудковська Р.С.</i> Самоосвіта як умова підвищення професійної компетентності педагогів.....	395
<i>Ткачук Н.В.</i> Самоосвіта майстрів виробничого навчання та викладачів професійної підготовки як умова підвищення їх професійної компетентності.....	401
<i>Філіпчук Г.П.</i> Уроки формування нових умінь учнів у ПТНЗ.....	405
<i>Лук'яненко А.О.</i> Роль самоосвіти у підвищенні професійної компетентності викладачів іноземних мов Національного університету харчових технологій.....	410
<i>Єгорова Н.М.</i> Розвиток професійної компетентності педагога в умовах викладання суспільних дисциплін.....	415
<i>Брик Ю.Р.</i> Самоосвіта педагога як необхідна умова професійної діяльності.....	421
<i>Стесенко О.В.</i> Самоосвіта як форма неперервного підвищення кваліфікації та професійної компетенції в діяльності педагога....	426
<i>Агеєва Т.В.</i> Педагогічна майстерність – вияв високого рівня педагогічної діяльності.....	431
<i>Деліта І.О., Нерода Н.А.</i> Професійне зростання педагогів через самоосвітню роботу.....	437
<i>Чекригіна Г.Б., Боднар С.О.</i> Самоосвіта – шлях до самовдосконалення.....	441

Кочаток Н.Д. Самоосвіта як основний компонент професійного розвитку викладача професійно-технічного навчального закладу..... 447

СЕКЦІЯ VIII. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ

Лушняк Л.В. Організаційно-методологічний супровід курсового підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання..... 452

Петров О.В. Персональні сайти і блоги педагога як одна з форм професійного портфоліо..... 458

Петренко Л.М. Практико орієнтований підхід до формування змісту підвищення кваліфікації педагогів за дистанційною формою..... 465

Базелюк О.В. Особливості вибору систем дистанційного навчання для професійної освіти..... 469

Бородієнко О.В. Сучасні підходи до організації навчання за дистанційною формою в системі підвищення кваліфікації..... 472

СЕКЦІЯ IX. ОРГАНІЗАЦІЯ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Тертична О.В. Статистичний аналіз курсового підвищення кваліфікації педагогічних працівників ПТНЗ як засіб планування та управління..... 478

Ворона Ю.В. Моніторингове дослідження кількісного та якісного складу слухачів курсів підвищення кваліфікації..... 482

Кеиц П.І. Деякі аспекти моніторингового супроводу як обов'язкова умова конкурентоспроможності професійно-технічного навчального закладу..... 487